

Varkens in Nood

Amsterdam, 05-02-2018

Geachte mevrouw Schouten,

In 2016 kwam Varkens in Nood met het onthutsende bericht dat er miljoenen biggen per jaar sterven in de Nederlandse varkenshouderij.¹ De overheid en de varkenssector zeggen er alles aan te doen om de biggensterfte te verminderen. Maar in plaats van minder, sterven er steeds meer dieren.

Recent antwoordde u op vragen over dit onderwerp dat u de aanpak aan de sector laat. Maar de varkenshouderij heeft al sinds 2009 de taak op zich genomen om de sterfte terug te dringen. Ze blijkt daar niet toe in staat: ook in 2016 is het sterftepercentage onder biggen gestegen. We willen u daarom nu dringend verzoeken om de aanpak van de biggensterfte niet langer aan de sector over te laten. De varkenssector heeft tijd genoeg gehad!

Sterftcijfers 2009

In 2009 vroeg Varkens in Nood voor het eerst aandacht voor de hoge biggensterfte. Toenmalig minister Verburg erkende dat de biggensterfte (12,9% in 2008) te hoog was en riep de sector op om deze terug te dringen.² Hierop werd in 2009 de stuurgroep Bigvitaliteit opgericht en een plan van aanpak opgesteld. Het doel van deze stuurgroep was om binnen tien jaar de biggensterfte met 15 tot 20% terug te dringen. **Eind 2018 moest de biggensterfte zijn teruggedrongen tot 10,5%.** Dit streven zal niet gehaald worden.

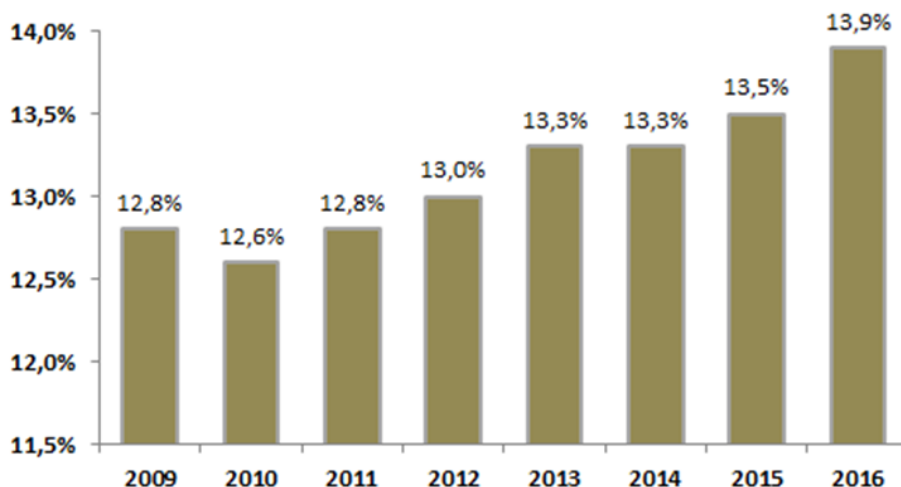

Sterftcijfers 2016

Na een lichte daling in 2010 zijn de sterftcijfers jaarlijks gestegen, ondanks de inspanningen van de stuurgroep. Recent bleek dat in 2016 de sterfte 13,9% was.³ Andere berekeningen komen op 13,6% sterfte in 2016.⁴ Het is duidelijk: **de sterfte onder biggen daalt niet.**

biggensterfte tot spenen 2010-2016

Bronnen: [Agrimatie](#) en [Boerderij.nl](#)

Oorzaak: stijgende worpgrootte

Het terugdringen van de biggensterfte blijkt lastiger te zijn dan de stuurgroep zich heeft voorgesteld. Een varkenshouder uit de stuurgroep geeft aan: "Het is al een uitdaging om het percentage gelijk te houden. Dat komt omdat de worpgrootte toeneemt."⁵ En dáár zit hem de angel: zolang het aantal biggen per zeug blijft toenemen, neemt de sterfte ook toe. Fokkerij-organisaties selecteren nog steeds op een toenemende worpgrootte en een toenemend aantal spenen per zeug.⁶

Zeug moet eigen biggen kunnen grootbrengen

Uw voorganger Van Dam verwoordde het zo: 'de zeug moet minder biggen werpen'.⁷ Ook de stuurgroep Bigvitaliteit heeft als uitgangspunt 'een zeug die zelfstandig haar biggen kan grootbrengen'. Die doelstelling is helder. Varkens in Nood ondersteunt die ook.

Toomgrootte blijft toenemen

Toch doet het grootste deel van de varkenssector niet wat de voormalig staatssecretaris en de stuurgroep voorstellen. Integendeel, fokkerij-organisaties blijven genetisch selecteren op meer geboren biggen per zeug. In de vakmedia is regelmatig te lezen dat ook de meeste varkenshouders nog steeds groei zien in het aantal biggen dat een zeug werpt:

In het blad Pigbusiness:

*Volgens Ir. Fledderus **stijgt de toomgrootte elk jaar met een half big**. In 2025 zal het gemiddeld aantal geboren biggen per zeug per jaar op 37,2 liggen gemiddeld.⁸*

In het blad Boerderij:

Artikel 'Liefst een pleegzeug':

*De **biggenproductie in de zeugenhouderij blijft nog steeds stijgen**. De zin '40 is het nieuwe 30' kwam ik laatst al ergens tegen. Zoveel biggen spenen bij een zeug, zou dat haalbaar zijn? We weten allemaal dat het steeds lastiger wordt om alle biggen bij de eigen zeug te spenen. Laat staan wanneer het aantal levend geboren biggen per zeug nog steeds blijft toenemen.⁹*

*Nørgaard verwacht dat de productie van Deense zeugen blijft **groeien met een big per zeug per jaar**. Volgens hem produceren de topbedrijven in 2020 veertig biggen per zeug per jaar.*¹⁰

*Door de jaren heen realiseren zeugenhouders een **alsmaar hogere biggenproductie**. De grens van 40 gespeende biggen per zeug per jaar komt zelfs al in zicht. Dat vraagt om praktische oplossingen in de kraamstal. Want hoe breng je al deze biggen groot?*¹¹

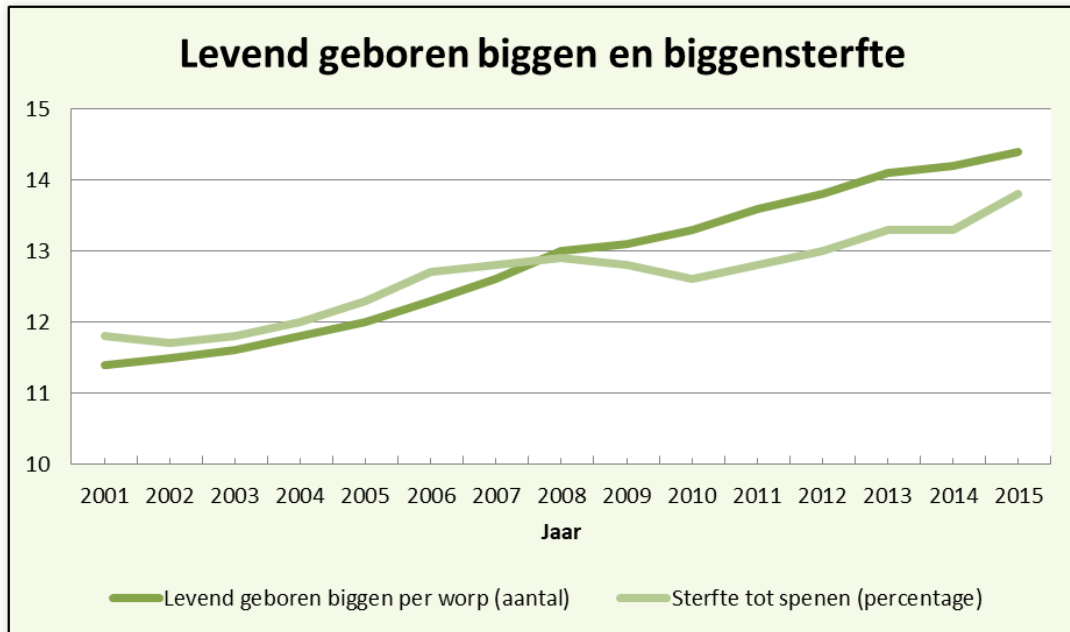

Varkens in Nood

Gelukkig zijn er varkenshouders die een andere koers varen:

*'Veel mensen focussen zich op het hoogst mogelijk aantal geboren biggen per worp. Ik stel het liever andersom, elke big boven de 12 wordt geboren om dood te gaan.'*¹²

Helaas zijn varkenshouders die tegen deze stroom invaren sterk in de minderheid.

Gemiddeld aantal levend geboren biggen per zeug en gemiddelde uitval tot spenen.

Bron: Cijfers Agrovision en bewerking LEI

Dringende oproep

Het bovenstaande toont aan dat de varkenssector, die in theorie al sinds 2009 bezig is om de biggensterfte aan te pakken, hier niet toe in staat is gebleken. Jaar na jaar neemt de sterfte onder biggen toe. Het is onacceptabel om nog langer de verantwoordelijkheid bij de varkenshouderij te laten liggen. Het lot van de biggen ligt in uw handen. Wij vragen u met klem om het doorfokken op een stijgende toomgrootte en het fokken op nog meer spenen bij zeugen nu een halt toe te roepen. Selectie op meer biggen per zeug moet absoluut verboden worden. Tenminste totdat de biggensterfte gedaald is tot de 'gewenste' 10,5%.

Wij hopen dat u inziet dat de varkenssector de biggensterfte, tegen de beloftes in, niet kan terugdringen en dat u uw invloed zult gebruiken om het percentage biggen dat in de kraamstal sterft nu eindelijk, na negen jaar, te verlagen.

Vriendelijke groeten,

Frederieke Schouten, dierenarts

Stichting Varkens in Nood

Varkens in Nood

Bronnen:

¹ <https://www.varkensinnood.nl/sites/dierenrecht.nl/files/field/attachment/dierenrecht-rapportzesmiljoenvarkensstervennogvoordeslacht2016.pdf>

² http://www.hetInvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=39226

³ <http://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Achtergrond/2017/11/Plan-bigvitaliteit-op-de-schop-211903E/>

⁴ <http://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Nieuws/2017/11/Lichte-stijging-biggenuitval-in-2016-213784E/>

⁵ <http://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Nieuws/2017/11/Lichte-stijging-biggenuitval-in-2016-213784E/>

⁶ <https://topignorsvin.nl/news/het-vinden-van-de-genen-bij-de-moeder-die-de-biggen-helpen-overleven/>

⁷ <https://www.volkskrant.nl/economie/zeug-moet-minder-biggen-werpen~a4276443/>

⁸ https://www.pigbusiness.nl/artikel/34153-behoefte-aan-meer-fundamenteel-onderzoek-bij-speendiarree/?tid=TIDP87153XC5DCED18C9E74DC09E7BC297695B14E1YI5&utm_campaign=2017_PigBusiness&utm_medium=Email&utm_source=Agrio&utm_content=20170212_PB_NB

⁹ <http://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Blogs/2017/11/Liefst-een-pleegzeug-207869E/>

¹⁰ <http://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Nieuws/2013/12/Deense-varkensfokkerij-streeft-naar-toppositie-1433878W/>

¹¹ <http://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Achtergrond/2018/1/Zo-doen-zij-dat-Veel-biggen-spenen-240184E/>

¹² <https://www.pigbusiness.nl/artikel/7496-johnny-hogenkamp-meer-vernieuwer-dan-vakman/>

